

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/38/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201157
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8318201157.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Y. F., W.. XX.X.XXXX, F. H. XXX/X, Y., o zaplatenie 111,05 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 39,64 Eur, 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 10,14 Eur od 10.3.2015 do zaplatenia, 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 14,99 Eur od 10.4.2015 do zaplatenia, 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 14,51 Eur od 12.5.2015 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu z a m i e t a pre zmluvnú pokutu vo výške 71,41 Eur.

III. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.3.2018 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil zaplatiť mu sumu 111,05 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tak, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2017 postúpil Slovak Telekom, a.s. na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným zmluvu č. 9004823170 dňa 24.9.2014. Predmetom bolo poskytnutie telekomunikačných služieb v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách. Postupca vystavil žalovanému faktúry tak, že vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platnými cenovými podmienkami postupcu faktúrami č. 7501775467, 7502766762, 7503776104, 7509580436. Postupca a žalovaný si dohodli zmluvnú pokutu, ktorá predstavuje okrem sankčnej a prevenčnej funkcie aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré postupca poskytol žalovanému. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania.

3. Žalobu súd doručoval žalovanému na úradnej tabuli súdu od 24.5.2017 do 8.6.2018.

4. Súd vo veci rozhodol bez prítomnosti strán sporu v súlade s § 180 CSP.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to zmluvou o postúpení pohľadávok, zmluvou o poskytnutí verejných služieb zo dňa 24.9.2014, dodatkom k zmluve, všeobecnými podmienkami, faktúrami a zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 24.9.2014 zmluvu o poskytovaní verejných služieb spolu s dodatkom k tejto zmluve, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvoleného programu.

7. Právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému poskytnuté služby faktúrou č. 7501775467 na sumu 29,94 eur so splatnosťou 9.3.2015, č. 7502766762 na sumu 17,48 eur so splatnosťou 9.4.2015, č. 7503776104 na sumu 34,31 eur so splatnosťou 11.5.2015, č. 7509580436 na sumu 71,41 eur so splatnosťou 9.11.2015.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2017 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená zo Slovak Telekom, a.s. na žalobcu.

9. Žalobca si uplatnil v spore z faktúry č. 7501775467 sumu 10,14 eur, č. 7502766762 sumu 14,99 eur, č. 7503776104 sumu 14,51 eur, č. 7509580436 sumu 71,41 eur.

10. Podľa ust. § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

11. Podľa ust. § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z.z. účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

12. Vychádzajúc z dôkazov predložených zo strany žalobcu súd má za dostatočne preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu platnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Preto súd žalobe v časti zaplataenia ceny za dodané služby vo výške 39,64 eur (faktúry 3/2015-5/2015) vyhovel, pretože žalovaný ako dlžník má povinnosť zaplatiť cenu služieb.

13. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

14. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. V súlade s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 39,64 eur (faktúry 3/2015-5/2015), a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Súd priznal žalobcovi podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. tak, ako si ho žalobca uplatňoval vo výške 5,05% ročne.

17. Ďalej súd zistil, že vo faktúre č. 7509580436 splatnej dňa 9.11.2015 bola vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 71,41 eur. Preto, aby mohol byť priznaný takýto nárok, súd musí mať preukázané

uzavretie zmluvy o zmluvnej pokute. Túto skutočnosť žalobca vo svojom návrhu vôbec netvrdil, nároky v žalobe odôvodnil len poskytnutím telekomunikačných služieb v súlade s platnými podmienkami postupcu. Teda nárok zo zmluvnej pokuty nebol obsahom skutkového opisu nárokov. Súd preto mohol len usudzovať či predpokladať, že zmluvná pokuta sa týkala nesplnenia záväzku zotrvať v zmluvnom vzťahu dohodnutého v dodatku, čo však opätovne žalobca v žalobe neuviedol.

18. Naviac súd poukazuje na skutočnosť, že fakturovaním zmluvnej pokuty zásadne nárok na jej zaplatenie nevzniká. Faktúra je len účtovný doklad, ktorým nemožno založiť hmotné právo. Zmluvná pokuta môže vzniknúť len za základe platnej dohody o zmluvnej pokute a to až porušením zmluvnej povinnosti.

19. Nárok zo zmluvnej pokuty nemožno subsumovať pod ust. zák. č. 351/2011 Z. z., o elektronických komunikáciách, podľa ktorého podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify.

20. V obdobných právnych veciach (zmluvných pokút) žalobcu už opakovane rozhodli sudy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení a to aj regresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 29. júna 2011 č. k. 2Co/137/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2011 č. k. 6Co 113/2010, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/164/2015 z 29.11.2016, sp. zn. 6Co/118/2015, 6Co/103/2015, 21Co/99/2015, 7Co/36/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/249/2016 zo dňa 10.5.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/469/2016 zo dňa 27.9.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/199/2017 zo dňa 7.2.2018) a tunajší súd nemá dôvod sa v prejednávanej veci od nich odchýliť.

21. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

22. Súd nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej účelnosť, pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

23. Ak by sa chcel žalobca domáhať nárokov zo zmluvnej pokuty, musí preukázať platné uzavretie dohody o zmluvnej pokute, následne preukázať porušenie povinnosti zo strany žalovaného, ktorá by mala za následok vznik nároku zo zmluvnej pokuty. Žalobca nepreukázal ani jednu z uvedených podmienok. Zároveň ak sa jedná o zmluvný vzťah so spotrebiteľskej zmluvy, musí preukázať, že sa nejedná napr. o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k Obč. zák., podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, čo nie len že nepreukázal ale ani netvrdil.

24. V zmysle smernice Rady 93/13/EHS za individuálnu zmluvnú podmienku možno považovať, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. K uvedenému sa vyjadril aj Krajský súd v Prešove a to v uznesení sp.zn.: 16Co/31/2012 zo dňa 15.03.2012, kde uviedol: „Je potrebné k tomu dodať, že žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Je zrejmé že žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy vyberá si len balík služieb, dobu viazanosti a mobilný telefón). Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Za

tohto stavu sa súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvého stupňa v tom smere, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, predovšetkým z pohľadu časového aspektu, ktorý žiadnym spôsobom nereflektuje na výšku sankcie. Nie je možné dospieť s poukazom na vyššie uvedené, že by bola individuálne dojednaná. Dodávateľ, teda žalobca však tvrdenia, žeby malo ísť o individuálnu dohodu medzi účastníkmi, nepreukázal a súd jeho tvrdenia považoval len v rovine účelovej. V konaní pred súdom bolo jasne preukázané, že žalobca ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravená a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť. Pričom výška tejto zmluvnej pokuty ostala v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas ostáva do doby viazanosti.

25. Súd pritom tiež pripomína, že pre spotrebiteľský právny vzťah vychádzajúc aj z európskej judikatúry je typická tzv. teória skutočného plnenia, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť len za skutočne dodanú službu. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa (rozsudok ESD C-26/13, E. V., Q. V. C. proti I. R. A. z 30. apríla 2014, bod 58). Tento princíp je už zakomponovaný aj v ust. § 53 ods. 4 písm. v/ OZ, v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

26. Súd preto uplatnený nárok v rozsahu 71,41 eur zamietol.

27. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 36% (39,64 eur) a úspech žalovaného predstavuje 64 % (71,41 eur). Teda medzi pomerom úspechu žalobcu a jeho neúspechom, je rozdiel v prospech žalovaného, no žiadne trovy mu nevznikli, preto mu ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.